

СЕКЦІЯ

«СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ ГАРАНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ»

Бобровська Н.В.

*канд. економ. наук, старший викладач
кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
bobrovskanadia@gmail.com*

Костирко А.Г.

*канд. економ. наук, старший викладач
кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
kosturkoa@gmail.com*

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ ДЕРЖАВИ

Досліджено вплив глобалізаційних процесів на національну економіку держави. Обґрунтовано, що глобалізаційні процеси активізують посилення економічних взаємозалежностей і взаємозв'язків у глобалізаційному світі.

Ключові слова: глобалізація, глобалізаційні процеси, національна економіка, економічні зв'язки.

Сучасний світ визначається глобальною соціально-економічною нестабільністю майже в усіх регіонах світу, що свідчить про актуальність дослідження явища глобалізації та її вплив на національну економіку держав. У результаті якісно нового етапу розвитку світової економіки усі країни світу перетворюються на цілісний глобальний організм, що утворюється за результатами масштабів виробничо-збутової діяльності, глобальної фінансової та планетарно-інформаційної мережі.

За останні роки питання процесів глобалізації активно досліджується зарубіжними і вітчизняними вченими, де основну увагу зосереджено на констатації самої сутності поняття «глобалізація», дослідженню причинно-наслідкових залежностей і виникнення її форм прояву, розгляду основних напрямів і показників, що характеризує локалізаційні процеси, а також мають вплив на розвиток національної економіки держав світу. Але недостатньо уваги

приділено дослідженню можливості позитивних та негативних наслідків глобалізації для світового господарства, зокрема, національній економіці окремих держав.

Рональд Робертсон один з найбільш відомих фахівців у питанні глобалізації, вважає, що глобалізація - це історичний процес посилення контактів між різними частинами світу, який призводить до зростаючої схожості й однаковості у житті народів планети [1]. Сам термін глобалізації проголошено було у 1996 році на Всесвітньому економічному форумі у Давосі, що представляє всеохоплюючий процес трансформації світового співтовариства у відкриту цілісну систему інформаційно-технологічних, фінансово-економічних, суспільно-політичних і соціально-культурних взаємозв'язків і взаємозалежностей. Але одне з поширених сучасних визначень терміну «глобалізація» належить Європейській комісії, а саме: глобалізація може визначатися як процес, за допомогою якого ринки і виробництво у різних країнах світу стають усе більше взаємозалежними завдяки рушійним силам торгівлі товарами та послугами, потоків капіталу та технологій [3].

Таким чином, вважаємо, що глобалізація має відношення більш до економічних процесів, про що свідчить формування глобальних ринків з можливістю у розширенні обміном товарів і послуг, вільним капіталом, а також формуванню міжнародних фінансово-економічних інститутів з перспективою нарощування економічних вигід і можливих економічних відносин.

Важливою особливістю сучасного світового господарства в умовах глобалізації є зростання взаємозалежності економік різних країн світу, розвиток інтеграційних процесів, інтенсивний перехід цивілізованих країн від замкнених національних господарств до економіки відкритого типу. Зближення національних економік за рахунок посилення промислової співпраці та взаємозалежності міжнародного товарообороту, руху капіталів робочої сили між країнами називають інтернаціоналізацією [2].

Наслідками глобалізаційних процесів є втілення ідей інтегрованості країн у світове співтовариство, а також спільного розвитку держав світу, що може

впливатиме на соціально-політичні, соціально-економічні, соціокультурні й духовні цінності суспільства. Проблема сучасності полягає у подоланні глобальної нерівності, що проявляється у тому, що значна частина країн опинилася за межами соціального й економічного прогресу, а за умов тенденції розвитку глобалізації ринків, розвинуті країни світу дбають лише про покращення своїх економічних інтересів, попри те, що мало розвинуті країни поринають у ще більшу бідність й фінансову залежність та економічний занепад.

Процеси глобалізації для України з одного боку є перевагами у нових можливостях й перспективах, а з іншого вона стає відкритою для нових загроз. Так, однією з відомих методик рейтингової оцінки ризиків країни є методика визначення кредитного рейтингу Ambest, яка заснована на комплексній кількісній і якісній оцінці компаній країни, їх операційної діяльності й бізнес профілю. Ключовим чинником індексу є політична нестабільність країни. Таким чином, згідно з методологією рейтингово-аналітичного центру Ambest усі країни поділяють на 5 груп відповідно до значення індексу ризику країн CRT. Україна за показником CRT належить до 5 групи, у яку входять усі країни з найвищим індексом, що свідчить про підвищену ризикованість суб'єктів господарювання.

За фактором «Макроекономічна стабільність» Україна посідає майже останнє місце у порівнянні з іншими країнами, що є другим найгіршим результатом серед індексу глобальної конкурентоспроможності. Негативний внесок на низький рівень індексу конкурентоспроможності по регіонах країни спричинило погіршення ситуації у сфері державних фінансів, зростання державного боргу, низький фінансовий ринок, а також інфляційні процеси.

Підводячи підсумки, зазначимо, що функціонування України у відкритому глобальному середовищі негативно впливає на її національну економіку, що призведе до викликів фінансового глобалізму.

Поглиблення глобалізаційних процесів у всіх сферах соціально-економічного розвитку країни породжує нові виклики національній економіці,

що впливає негативно на економічну безпеку держави та призводить економічну систему країни більш прозорою і вразливою. Тобто, глобалізація є викликом економічній безпеці країнам усього світу, так як інтегрована в економічний простір. Отже, зазначимо, що глобалізаційні процеси активізують посилення економічних взаємозалежностей і взаємозв'язків, а національна економіка держави стає менш керованою з середини і є під загрозою розчинення у глобалізаційному світі, що призведе до поглиблення диференціації у соціально-економічному розвитку.

Список використаних джерел:

1. Головатий М. Обережно-глобалізація / М. Головатий // Урядовий кур'єр. – 2002. – 25 вересня.
2. Бачурин А. Интеграция экономик и создание общего рынка – веление времени / А. Бачурин // Экономист. – 2007. – № 7. – С. 43–51.
3. Манзя М.В. Соціальний вимір глобалізації / М.В. Манзя // Гуманітарний вісник ЗДІА. – Випуск 32. – 2008. – С. 196-209.

N. Bobrovska, A. Kostyrko. Globalization and its effect on national the economy of the state.

Summary

The influence of globalization processes on the national economy of the state is investigated. It is substantiated that globalization processes activate the strengthening of economic interdependencies and interconnections in a globalized world.

Key words: globalization, globalization processes, national economy, economic relations.

Есенгельдин Б.С.

*Д-р эконом. наук, профессор,
декан экономического факультета,*

Жартай Ж.М.

*Докторант специальности 6D050600 - Экономика
кафедры экономики и международного бизнеса,
Карагандинский государственный университет*

имени академика Е.А. Букетова,

г. Караганда, Казахстан

zhanibek862010@mail.ru

АНАЛИЗ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ КАЗАХСТАНСКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В МИРОВЫХ РЕЙТИНГАХ

Проведен анализ конкурентноспособности казахстанской промышленности в Ежегодном рейтинге глобальной конкурентноспособности. Участие Казахстана в рейтинге IMD имеет большую практическую значимость, так как результаты исследования служат определенным ориентиром при реализации государственной промышленной политики.

Ключевые слова: конкурентноспособность, промышленность, техноэкономика, форсированное развитие, производство.